

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

O zakasnelem sankcioniranju socialnih zakonov.

(Govor posl. sođr. Etbina Kristana na seji Narodne skupščine dne 22. junija.)

Gospodje, jaz bom kratek in moram biti kratek, ker me je včerašnje postopanje večine tako izmučilo, da danes sploh ne bi mogel več dolgo govoriti. (Veselo.) A kar se tiče vaše obstrukcije, veste, da jo že davno dobro poznam in da sem je vajen, pa tudi danes ne verjamem, da bo imela mnogo uspeha.

Gospodje, verjamem, da bi bilo vladni ugodno, če bi se reklo: Saj so zakoni, za katere interpelirate, sankcionirani in objavljeni, in tako je to končano — pa da se ne bi več govorilo o stvari. Žal da ne moremo biti tako ljubeznivi, zakaj v tej stvari je še nekaj drugega. V zvezi s temi zakoni je tudi zakon o inspekciji dela. Tudi ta zakon je enako čakal v neki miznici, da se ga usmili gospod Pašić in ga pošlje na dvor. Danes vam že lahko povem: Kakor sta slaba zakona, o katerih govorimo, kakor sta nezadostna in potrebna popravkov, zakon o inspekciji dela je absolutno nezadosten in se mora izpremeniti, že iz enostavnega razloga, ker je medtem prišel v kompetenco inspekcije dela še en važen oddelek, ki prej ni spadal pod to kompetenco, namreč parni kotli. In če bomo zahtevali, da naj se ta zakon izpremeni, nas boste debelo pogledali in vprašali: Kaj? Zakon, ki je bil komaj objavljen, naj se že izpreminja? (Medklici: Odkod to veste?) Vemo, ker poznamo vaše navade.

Ko so se izdelovali ti zakoni, smo dovolj pazili; toda mi ne moremo nikdar toliko paziti, kolikor zna gospod Lazar Marković presenečati. Zakonodajni odbor je znal presenetiti celo ministra, postavljajoč ga pred predlog za izpremembo zakonskega načrta, ki ga je bil minister že sprejel.

Moglo bi se enostavno vzeti na znanje, da so ti zakoni sankcionirani in objavljeni, če ne bi bilo tega, kar je naglasil že moj sođr. Divac, da se je to sankcioniranje zavlačilo, le zaradi tega, ker je bilo nekaterim ministrom treba proučevati te zakone. In to je nekam čudno. Ministri, ki so poznali naredbe, iz katerih so nastali ti zakoni, ministri, ki so prihajali na seje odborov, ministri, ki so bili dolžni udeleževati se sei Zakonodajnega odbora, potrebujejo šest mesecev — tu bi bilo treba gospoda Barića, da bi izračunal, koliko je to minut in sekund — da to proučijo. Da povem po pravici, meni je žal, da padajo sedaj vse te reči na rame gospoda ministra Kerstelja, ker se mi zdi, da je on osebno najmanj kriv v tej stvari. Toda jaz nisem kriv, da je on član vlade, s katero mora skupno odgovarjati za grehe, ki jih delajo njeni člani. Jaz verjamem gospodu Kerstelju, da je on, ki

mora tukaj zastopati že toliko mesecev odsotnega ministra za socialno politiko, imel dober namen predložiti te zakone na sankcijo. Toda, gospodje, kaj koristi njegov dobri namen, če ni imel toliko moči, da pripravi gospoda Pašića in nemara še koga iz te vlade do tega, da prouče zakone pravomočno in da jih tudi pravčasno predlože na sankcijo.

Gospodje pravijo, da je današnja debata odveč, češ, da je to že fait accompli. Jaz pa mislim, da nikakor ni odveč, in da tudi naša interpelacija ni bila odveč, ampak da je prav potrebna. Dvomim, da bi bila oba zakona danes sankcionirana, če ne bi bila prišla ta interpelacija in postavila visoko vlado v situacijo, da je naposled morala reči belo ali pa črno. (Medklici: Saj je rekla belo.) Da, ampak kdaj? Ko je bil gospod Pašić dejal, kakor vemo od mojega sođr. Divaca, da ne bo dal zakona o delavskem zavarovanju na sankcijo, je bilo treba videti, ali ima gospod predsednik vlade res take namene, ali ima tudi poguma, da izvede take grožnje. In, gospodje, prav tako, kakor je bila interpelacija opravičena in potrebna, ko je bila predložena, prav tako je tudi debata o tej interpelaciji umestna kljub temu, da je interpelacija imela svoj učinek, še predno je prišla na dnevni red. In če ne bi bilo treba nič drugega, gospodje — in če bi vi res tako demokratično čutili, kakor radi naglašate, bi se morali z mano strinjati, da je to potrebno, da se v tej skupščini enkrat pove visoki vladni, da nima nikakršne pravice razpolagati s predlogi in zakoni, ki jih je skupščina že odobrila, po svoji volji in po svojem okusu. Ko je Zakonodajni odbor sprejel te zakone in ko je skupščina odobrila sklepe Zakonodajnega odbora, ni imel gospod Pašić nikakršne pravice razmišljati o tem, ali naj jih predloži na sankcijo ali ne, ampak njegova dolžnost je bila predložiti jih. Če mu niso ugajali in če ni imel volje predlagati jih, je bila le ena druga možnost, namreč ta, da predloži svojo demisijo. Dejal sem, da mi je žal, da se je ta stvar morala zvaliti baš na gospoda dr. Kerstelja; mnogo ljubše bi mi bilo, če bi bil gospod predsednik vlade tukaj in bi slišal, kar je njemu namenjeno: toda jaz zopet nisem kriv, da moramo o njegovem postopanju vedno govoriti v njegovi odsotnosti. (Klic: Po seji že pride! — Drug glas: Saj so vrata ministrske sobe odprta; on je tam in poslušaj.)

Gospodje, tako kakor je vlada postopala s temi zakoni, tako bi znala postopati tudi z drugimi, in sicer ne le s takimi, ki so v interesu razreda, katerega zastopamo mi, ampak — le verjemite — tu-

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 10 Din, za inozemstvo 20 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 80 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

di z zakoni, ki bi jih vi utegnili predlagati. Seveda, gospodje, so razlike, in razlike v postopanju v enem in v drugem slučaju najboljše označujejo stališče, na katero se postavlja vaša vlada. Vi ste danes zjutraj odglasovali zakon, ki ste ga šele včeraj dobili na dnevni red. Odglasovali in sprejeli ste ga na eni sami seji in jaz sem prepričan, da ta zakon ne bo ležal šest mesecev v miznici gospoda Pašića, čakajoč na njegovo usmiljenje, ampak da bo sankcioniran in objavljen prej, nego bomo mi okrevali od truda, ki smo ga snoči preživeli.

Vprašam vas, če vidi narod, zlasti če vidijo delavci, kako se tukaj postopa s tistimi malenkostmi, ki so njim namenjene, na eni strani, in z reakcionarnim ukrepom, ki bije po narodu, na drugi strani. Kaj se more tedaj pričakovati? Gospodje, posledice si lahko izračunate, če imate voljo upoštevati, kako bo narod presojal delo te skupščine in delo te vlade.

Gospodje, ti zakoni niso postranske reči. Zakon o zaščiti delavcev, to je prvi zakon o zaščiti naroda, če je pravilno izdelan. Ta zakon je veliko važnejši od vsakega zakona o zaščiti države po koncepciji, po kateri ste vi izdelali ta famozni zakon. Zakon o zaščiti delavcev je zakon o zaščiti naroda... (Medklici v centru: Tudi kmetje delajo, tudi vojaki delajo; dajte tudi njim zakonske predloge. — Hrup v centru.)

Nekateri gospodje ne morejo živeti brez te obstrukcije. (Medklici: Ej, ko sem prvič stopil na to govornico, je že bila taka situacija, Saj vendar veste, da mi to nič ne de. (Medklici: Sedaj bomo poslušali.) Saj mi ne gre za to. Ampak, slišal sem medklic, ki je karakterističen, in sicer: Prvo je država, in potem vse drugo. Na to vam odgovarjam, da to ni res. Gospodje, človek je bil tukaj, narod je bil tukaj, preden je bila država. (Medklici iz centru: To se ne vjema. Naroda ni brez države.)

Ne vem, kakšni ste kristjani in kako verujete v Boga, toda ker se radi ponašate z vero, bi vam lahko dejal na verski način: Narod je ustvaril Bog, države pa ne. Z drugimi besedami: Narod je obstajal pred državo. Družba je obstajala v raznih oblikah, različnih od države. (Medklici v centru: Bili so nomadi, ni pa bilo družbe brez države.)

Minister dr. Kerstelj: To je kokoš in jajce.

Ne, gospod minister, to ni kakor vprašanje o kokoši in jajcu; to vprašanje je rešeno. A nomadi, tudi oni so živeli v družbi in od nomadske družbe do države je bilo mnogo stopenj. Preden je prišlo do države, je bila dolga evolucija, in vsoto evolucije so preživeli ljudje... (Valerijan Pribičević: Pa ne narod.) organizirani ljudje. Kako pa vi razlagate narod? Ali se vam ne zdi, da je narod (ali ljudstvo) to, iz česar je družba sestavljena?

mo, da se za časa volitev vpiše v Novačanovo stranko; to je še boljše.

Črna deska. Pri Plevčaku v Gaberjih je stanovanjska oblast zaplenila stanovanje na korist proletarca. Lastnica se je pritožila v Ljubljani, kjer so ji odbili pritožbo. Ker pa hoče dotična gospa za vsako ceno kljubovati stanovanjski oblasti, se je potem dr. Kukovčeve pisarne pritožila direktno v Belgradu. Gospod poslanec Drogenik pa ji je baje obljubil, da bo že preskrbel, da se zaplemba celjske stanovanjske oblasti razveljavi. Glede obdolžitve napram g. posl. Drogeniku in dr. Kukovčevi pisarni priznamo, da nismo zadosti informirani in prosimo, da nam prizadeta dokažeta, da ni res, ker sicer bomo brezobzirni in bomo to zadevo proglasili za resnično. 14 dni bomo čakali. Torej! Dokaze sprejema tajništvo SSJ v Celju.

Maribor.

Med prvo stopnjo draginjskih doklad pride Maribor, če smemo verjeti obljubi ministra Kumanudija, ki je uvidel, da je Maribor eno najdražjih mest v Jugoslaviji. To zadnje (precej) svojo zaslugu bo torej nekoliko izenačil z drugo zaslugu, da bo dal podpis na tisti papir, ki bo mesto glede draginjskih doklad povišal. Dokler bo ta zaslugu obstajala samo v obliki obljube in dokler ne bo imelo delovno ljudstvo od nje koristi, kakor se spodobi, g. Kumanudija in njegovih seveda ni treba hvaliti. In še potem jim bomo kadili le tedaj, če bodo z isto uslužnostjo pristajali tudi na druge akcije, ki so jih započele socialistične organizacije in socialistični predstavniki.

Na militaristično - alkoholičnem perivoju sta vzrasli dve novi cvetki. Ravno Maribor in njegova okolica sta v tem perivoju (vrtu) tako sijajen del, poln rožic vseh barv in velikosti, da se moramo s strahom vprašati, ali si ni jugoslovanski kapitalizem po etiki in vzgoji izbral ravno ta del kot nekaj »Nationalpark« človeških zablod, da ž njim pokaže, kako daleč jih je sposoben negovati. Koncem preteklega meseca je bil Franc Pristernik, gostilničar v Sp. Hočah, po pjanih rekrutih napaden in težko ranjen, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnico. Zandermerija je krivce iskala in slednjic enega dobila v osebi posestnikovega sina Franca Gornovca iz Zg. Dupleka. Ta se izgovarja s popolno pijanostjo. To je razlog, ki ga pred sodnijo nekoliko izmaže, ker buržoazna justica noče priznati pravičnega načela, da bi bilo treba človeka za pijanost še posebe kaznovati. Kakor noče priznati tudi tega, da bi bilo treba poklicati na odgovornost tudi tiste kroge, ki s svojo nacionalistično soldaško moralno ljudstvo navajajo k živalskemu življenju.

V delavnici južne železnice je v petek ob devetih zjutraj celokupno delavstvo stopilo v stavko. Šlo je za izplačilo povišanih draginjskih doklad, ki so bile ob priliki zadnje pasivne rezistence priboriene, ki jih pa železniška uprava do danes še ni odračunala, kakor se je zavzela. Gospodje poznajo menda nekoliko zastareli trik, da je treba delavstvu obljube toliko časa obljubljati, da nanje pozabi. Pa delavniški proletariat se s tem trikom prav nič ne strinja, še manj pa, da bi se nanj nalepil. Dokaz: petkova stavka. Drugače tudi ne more iti, ker človek, ki mora s celo družino vred hiarati ob povprečno 1800 kronah mesečnega »zaslužka« za osemurno težko delo, ne bo nikoli tako veselo razpoložen, da bi se šel s takole železniško upravo mance. Škandal je to, če gledajo oblasti ljudozrske razmere v delavnicah z mirnimi očmi. One bodo pravzaprav krive, če bo prišlo tamkaj do kakih neprijetnosti. Tokrat se je šefu železniških delavnic, inženirju Dolinšku, še posrečilo spraviti delavstvo po polurni stavki na delo, češ, da je že dobil nalog, naj nakaže vsem zaposlenim, kar jim gre, in da se bo to zgodilo v par dneh. Zakaži ni vsega, kar gre, kratkoma nakazal, si ne moremo pojasniti. Do srede zjutraj se bo pa moralo zgoditi, ker ultimati izstradanih želodcev niso nikoli za šalo. Mislimo, da upra-

va ne bo hotela še enkrat poskusiti pesti delavske solidarnosti, ki jo je imela priliko občutiti pri zadnji pasivni rezistenci z vso harlekinado »izprtja«, ki je pasivni rezistenci sledila. Odkrito povedano tudi na drugo stran: Če bi delavstvo imelo svojo enotno, bojno organizacijo, bi se železniško vodstvo ne upalo niti prsta premakniti, že zaradi velikega števila delavniškega proletariata ne. Če bi se delavstvo te organizacije oprijelo, bi ne doživelo tega, da ga siti gospodje vlečejo z vednimi obljubami za nos. Za nos se ne da vleči brez kazni, to je res, ampak moramo si biti na jasnem, da tiči vzrok tudi v tem, ker ne more južna železnica sedanjega »delovnega materiala« nakratko zamenjati z drugim, ki bi njenim izkoriščevalnim namenom bolje ustrezal, to je, da bi bil v mezdnih zahtevah »ponižnejši« in da bi se bolj zadovoljil s samimi obljubami. Da pa obstoja tak namen, vidite lahko iz tega, ker hoče uprava manjške skupine delavcev vedno zmetati na cesto, kakor ob času pasivne rezistence, ko je vpila v buržoaznih glasilih proti »tujim hujskačem« — tako je imenovala ljudi, ki so pošteno izvrševali svoje delo, a so imeli to smolo, da niso tu pri nas rojeni. Podobne kapitalistične pojave pa more zabraniti le trdna, enotna organizacija.

Zakon za zaščito tuzemskih delavcev samo na papirju. Družba za električno industrijo »Elin« v Avstriji ima svojo podružnico v Mariboru. Vodja podružnice je Ig. Scherer (inozemec), za nadmonterja pa Wranglovec Kompanec, ki ne moreta Slovencev videti. Takrat, ko je general Wrangel inspiciral svoje volake in bil kakor znano tudi v Mariboru, je dobil njegov soldat Kompanec tako meč, da smo ga morali vsak dan večkrat slišati, kako nas bo ven vrjel, seveda mož-beseda, je to tudi naredil ter odpovedal na 8 dni monterjem in pomožnim monterjem z opazko: radi pomanjkanja dela. Pridržal je pa tri inozemce in dva Wranglovca v službi, poleg tega pa še tri nanovo sprejel, med temi enega inozemca. Njmamo nič proti temu, da so inozemci tu zaposleni, ampak ne takrat, kadar Jugoslovane odpuščajo! Odpovedanim se je to ravnanje tudi zdelo krivično ter so se pritožili na inspekcijo dela. Tam je izjavil Ig. Scherer, da so odpuščeni radi nesposobnosti. Tudi to ne odgovarja resnici, ker so bili odpuščenci zaposleni že prej pri drugih tvrdkah te stroke in pri podružnici »Elin« tudi že in to v zadovoljnost. Če ne bi bili sposobni, bi jih podružnica ne pridržala toliko časa v službi. — Inspekcija dela pa je delavstvo slabo sčutila. Po zaščitanju Ig. Schererja z delavci je bil tam napisan še en zapisnik ter je bilo rečeno, da bodo pozvani še enkrat skupaj. Scherer in delavci, kar se pa ni zgodilo. Čakali smo in čakali. Pri obračunu smo se informirali, kaj je inspekcija dela ukrenila. Dobili smo odgovor, da se je odved od 8 na 14 dni podaljšala, in s tem je zadeva — končana. Sedaj pa naj sodi javnost, če je to pravilno ravnanje za tuzemce, — bodisi od strani tvrdke ali pa od inspekcije dela.

Tukajšnje gledališče je v četrtek z Lortzingovo komično opero »Car in tesar« zaključilo letošnje sezono. Za drugo leto obljubljajo razne lepe stvari, med drugimi tudi to, da najboljše moči gledališča zapustijo.

Glasbena Matica, odd. »Struna« v Mariboru je izdala II. serijo glasbenih del. Vsebinska je bogata in »Struna« prav toplo priporočam.

INVALIDSKA SKUPŠČINA V BEOGRADU.

Dne 4. in 5. t. m. je bila skupščina osrednjega odbora vojnih invalidov SHS v Beogradu. Na tej skupščini so prisostvovali delegati vseh invalidskih organizacij naše države, samo hrvaških in slovenskih ne. Zborovanje je bilo zelo burno in sicer zaradi nerodnosti stare uprave. V osrednji odbor so bili izvoljeni naslednji g. g. invalidi: pukovnik Dinč Dragojlob predsednik; kapetan Nedič Božidar I. podpredsednik; Dragiša Zdravkovič II. podpredsednik; Pavle Jovanovič sekretar; odborniki: Dr. Voja Mladenič, profesor; Dr. Uroš Stajič narodni poslanec;

Gjuro Sapinac, sekretar ministerstva financ; Petar Madjarac, sekretar ministerstva prosvete; Milutin Mrvaljevič, pravnik; Dušan Ilić, sekretar ministerstva za socialno politiko; Dr. Dragiša Gjurič, profesor; Milan Kosanović, inspektor ministrstva za socialno politiko; Milan Milijašević, profesor; Blagoje Sinič, trgovec; Vladimir Gazivoda, kapetan; Vojislav Reljič, knjigovodja ministrstva financ in Dr. Nikola Belasovič, lekar. V nadzorni odbor je izvoljen tudi dosedanji predsednik udruženja Miodrag Stevanović, major. Za namestnike so bili izvoljeni samo 4 invalidi iz vrst siromašnega delavstva in kmeta.

Prav radi smo prinesli imena ljudi ki bodo upravljali v bodoče ladjo invalidske organizacije Jugoslavije, da vidijo vojne žrtve, kdo jih vodi. Uprava se je sestala od same gospode, še več, od višjih državnih uslužbencev; potem ni čudno, da se gospodarski položaj vojnih žrtv z vsakim dnevom slabša. Jasno je, da je ministru težko boriti se za upravičene zahteve invalidov ker s takim nastopom pride lahko v nasprotje s svojim šefom ministrom. Samo med namestniki je nekaj proletarcev, ostali so pa vsi samo državni sekretarji, oficirji, profesorji in pravniki ter doktorji. Ne mislimo s tem omalovaževati inteligence, hočemo samo reči, da more invalida proletarca z vsotvemo zastopati le invalid — proletarec. Pri takih prilikah ni čudno, če invalidsko vprašanje ostaja nerešeno. Kaj moremo pričakovati od gosposke uprave, ki je zasedla mesta, do katerih imajo pravico samo vojni invalidi — proletarci, iz kmetskega in delavskega stanu. To naj si vojne žrtve Slovenije, kakor tudi cele države dobro zapomnijo. Primisljijo naj vse in bodo uvideli, da je to sistem, zid kapitalizma, katerega se vsled nezavednosti neznano — ubraniti.

(Glas iz centra: Vi ste prišli sem po ostankih.) Če se govori o tem, tedaj prav mi nismo prišli v skupščino po ostankih, ker je bil naš količnik skoraj dvakrat večji od vašega... Toda, govor je sedaj o prvem maju. Razumem, da so tukaj gospodje, ki se ne zanimajo za to, ker je prvi maj praznik delavcev. Pa kaj naj bi delavci korakali po ulicah, kaj naj bi oni imeli svoje zabave? Oni naj delajo! — Čas je, gospodje, da bi malo bolj resno opazovali razmere po svetu, da bi se malo poglobili v socialna vprašanja, ki so danes aktualna, in v socialna gibanja, ki obstajajo. Če bi to storili, bi lahko razumeli, da ima prvi maj globok pomen. To ni le dan brez dela. Za delavstvo je to predvsem dan pregledovanja svojih vrst, dan zbiranja, dan kulture. Recite karkoli, gospodje, brez kulturnega delavstva, ni kulturnega naroda. In delavstvo ne pride do kulture drugače, kakor potem svojih organizacij, ker se za njegovo kulturo nihče ne briga, kakor ono samo s pomočjo svojih organizacij. Če postavljate vi, gospodje, delavstvu na tej poti toliko zaprek; če jim ob vsaki priliki kažete, da niso enakopravni člani te družbe, da država, ki se sama imenuje pravno, vsem priznava pravice, delavcem pa nalaga le dolžnosti, pravice jim pa odreka, tedaj, gospodje, ne morete pričakovati nič drugega, kakor da potisnete delavstvo baš tja, kjer pravite, da ga nočete imeti.

NARODNA SKUPŠČINA.

1. julija. Seje ni; okoli 80 poslancev se je peljalo v Zagreb na semenj — pač pa precej prerekanja vzbujala dogodek, da

je kralj pomilostil atentatorja Stejčca proti predlogu resortnega ministrstva. Po ustavi mora za vsako funkcijo, ki jo kralj izvrši kot tak, prevzeti odgovornost pristojni minister. V tem slučaju minister pravde ne more prevzeti odgovornosti, ko je pa drugega mnenja. Eni trde, da je s tem ustava kršena, drugi zopet, da ni. Minister pravde je zagrozil z demisijo, na bo ostal, kajti nered je pri nas edina — redna stvar.

Iz stranke.

Krajevna politična organizacija SSJ Ljubljana - Spodnja Šiška ima svoj redni članski sestanek danes, dne 3. julija ob 20. v upravništvu »Napreja«. Franciškaška ulica 6. I. nadstropje skozi dvorišče. — Odbor.

Krajevna politična organizacija SSJ v Mariboru ima članski sestanek v četrtek 6. junija ob 8. zvečer v Ljudskem domu. Važen dnevni red! Vstop samo z legitimacijo! Pridite vsi!

Vestnik Svobode.

Vsem odbornikom ljubljanske podružnice »Svobode«. V torek 4. t. m. se vrši ob 8. zvečer v prostoru centrale v Židovski ulici podružnična seja. Seje se naj udeležijo vsi odborniki! — Tajnik.

Trbovlje. V četrtek 6. t. m. se vrši v »Delavskem domu« predavanje sodr. Cerkevnik. Sodrugi, ki so si Cerkevnik že dolgo želeli, bodo sedaj uslišani. Ker bo predavanje zelo zanimivo, vabimo trboveljske sodruge, naj se ga udeležijo v obilnem številu. Natančnejši spored bomo še naznanili.

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).

Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

SUKNO

za promenadne in športne obleke v bogati izbiri

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANŠKA ULICA STEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJSE PLAKATE IN VABILA
.. ZA SHODE IN VESELICE ..

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROSUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Sprejmejo se 3 prikojvalci

izvežbani, prvovrstni, trezne moči. Ponudbe na pisarno: Konfekcijska tovarna »FRANDE«, Ljubljana, Emonska cesta št. 8. Istotam se odda zanesljivim krojačem proti kavciji delo na dom. Spretni, zanesljivi in trezni delavci se pa sprejmejo v tovarno.

11. ljubljanski vzorčni velesjem od 2. do 11. sept. 1922. Svojo udeležbo je priglasilo že mnogo svetovnoznanih tvrdk; posebno strojne veletovarne domače in tuje bodo zastopane v častnem številu; njihovi vsakovrstni stroji, ki bodo cel čas v pogonu, bodo oživljali sejmišče. Zelo bogato bodo zastopane tudi usnjarska, lesna in kemična industrija z najboljšimi svojimi izdelki. Preskrbljeno bo letos tudi sicer za vse potrebe udeležencev. Ker se je lani opažalo po- inanjavanje gorkih jedil na sejmišču, bo letos uprava velesjema postavila velesjemsko restavracijo, kjer se bodo po zmernih cenah dobila tudi goroka okrepčila, od priprostih do najfinejših. — Velesjemski »Vestnik« zbudil je splošno zanimanje in je povpraševanje po njem tako veliko, da je prva številka vzlic visoki nakladi izšla že v drugi izdaji. Koncem meseca izide druga številka, ki bo po svoji vsebini še zanimivejša in pestrejša od prve. Inserati v »Vestniku« imajo velik uspeh in priporočamo tvrdkam, da se poslužijo te ugodne reklamne prilike. Z razdeljevanjem prostorov se je deloma že začelo, zato naj vsi zamudniki čimprej pošljejo svoje prijavnice Uradu Ljubljanskega vzorčnega velesjema v Ljubljani, Gosposvetska cesta, telef. št. 140.

S potrjim srcem javljamo tužno vest, da je naš ljubljani sin, ozir. brat, gospod

Vladimir Kopač

cand. techn.

pri kopanju na Blejskem jezeru dne 2. t. m. popoldne izgubil svoje mlado življenje.

Pogreb dragega pokojnika se vrši 4. t. m. ob 6. popoldne iz Beethovnovne ulice št. 15 na pokopališče k sv. Križu.

Blag mu spomin!

V Ljubljani, dne 3. julija 1922.

Žalujoča rodbina Josipa Kopača.

Prva produktivna zadruga krojačev

r. z. z. o. z. v Ljubljani

naznanja tem potom, da se v smislu sklepa zadnjega občnega zbora dne 28. decembra 1921

nahaja v likvidaciji.

Podpisani likvidatorji pozivljajo tem potom vse upnike, da pri- glasijo svoje terjatve do 1. avgusta l. 1922.

Za likvidacijo:

Prezelj Anton l. r.

Jesse Anton l. r.

Rozman Janko l. r.

V Ljubljani, dne 3. julija 1922.

Medič, Rakovec & Zankl,

prej A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov Centrala: Ljubljana, d. z. o. z. Skladišče: Novisad.

Telefon 64.

Brzjavni: MERAKL, Ljubljana.

Telefon 64.

Emajlni laki.

Pravi firnež.

Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti. »MERAKL«, Lak za pode. »MERAKL«, Linoleum lak za pode. »MERAKL«, Emajlni lak. »MERAKL«, Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

Iščemo prvovrstnega šoferja,

ki mora biti obenem tudi avtomehaničar. Ponudbe naj se pošljejo: »Danica« d. d. Bos. Brod.

Spalna soba

(smrekova) dobro ohranjena se zelo poceni proda

v Rebri 15, Ljubljana.

F. Florjancič,

Ljubljana,

Šelenburgova ulica 6.

Kolesa Automobili Motorji

Olje - Bencin - Tovot mast na drobno na debelo.

!! Pneumatika vseh prvovrstnih znamk !!

(Dunlop, Clincher, Continental, Excelsior, Michelin).

Prva mehanična delavnica.